

คู่มือ ISSN และบาร์โค้ด สำหรับสำนักพิมพ์

สายงานวารสาร บริษัท ซีอีดูเคชั่น จำกัด (มหาชน)
ปรับปรุงครั้งที่ 2 วันที่ 17 เมษายน 2547 / จัดพิมพ์ครั้งแรก วันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2547

1. ISSN คืออะไร

ISSN เป็นคำย่อของ International Standard Serial Number เป็นที่รู้จักกันว่า เป็นตัวเลขมาตรฐานสากลสำหรับสื่อต่าง ๆ ที่มีกำหนดการออกเป็นไปอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงชื่อของหัวเรื่องเป็นสำคัญ ถ้าสื่อเหล่านั้นต่างภาษากันแต่เป็นเรื่องเดียวกันก็มี ISSN ต่างกัน ISSN จึงใช้เป็นตัวเลขมาตรฐานสากลแยกแยะหัวเรื่องสื่อต่างๆ ที่ออกมาเป็นรายคาบอย่างต่อเนื่อง โดยไม่มีกำหนดการยุติ

2. ความเป็นมาของ ISSN

- 2.1 ระบบ ISSN มีจุดตั้งต้นเกิดจากความร่วมมือขององค์การเพื่อการศึกษาทางวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization หรือเขียนย่อว่า UNESCO) กับสหภาพสภาวิทยาศาสตร์นานาชาติ (International Council of Scientific Unions หรือเขียนย่อว่า ICSU) ในการก่อตั้งระบบสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ทั่วโลก (UNISIST) ในช่วงประมาณปลายของทศวรรษ 1960 คือ ช่วงสมัยปลายๆ ของประมาณ พ.ศ. 2503-2512
- 2.2 ในปี พ.ศ. 2514 ระบบสารสนเทศทางวิทยาศาสตร์ทั่วโลก ก็ได้จัดตั้งขึ้นใช้ชื่อว่า International Serials Data System (ISDS) ซึ่ง ISSN ก็เริ่มต้นใช้ครั้งแรกโดย บริษัท อาร์ อาร์ โบว์เกอร์ ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2515 เลขาธิการของ UNESCO ก็ได้ประกาศจัดตั้งศูนย์กลาง ISDS นานาชาติ และเรียกร้องให้สมาชิก UNESCO แต่ละชาติดำเนินการตั้งศูนย์ ISDS และร่วมมือประสานกันกับ ISDS ของ UNESCO
- 2.3 ในเดือนมกราคม พ.ศ. 2519 UNESCO กับรัฐบาลฝรั่งเศส ได้เซ็นสัญญาตกลงก่อตั้งศูนย์ ISDS ขึ้นที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การประสานงานการลงทะเบียนอนุกรมสื่อต่างๆ ให้เป็นระเบียบเป็นระบบ จนกระทั่งปี พ.ศ. 2536 ศูนย์กลาง ISDS จึงเปลี่ยนชื่อเป็นศูนย์กลาง ISSN เพื่อสะท้อนให้เห็นชัดเจนถึงกิจกรรม และบริการของศูนย์กลางนี้ในการให้บริการเรื่อง ISSN
- 2.4 ปัจจุบัน ISSN มีศูนย์กลางอยู่ที่กรุงปารีส ฝรั่งเศส มีสมาชิก ISSN Centre อยู่มากกว่า 70 ประเทศ และเนื่องจากการให้ ISSN เป็นตัวเลขที่ให้ลำดับของสื่อ (ทั้งสิ่งพิมพ์และไม่ใช้สิ่งพิมพ์) ของทั้งโลก จึงต้องมีโครงข่ายประสานงานกันเพื่อไม่ให้หน่วยงานให้ทะเบียนเลข ISSN ในแต่ละแห่ง ออกเลข ISSN ซ้ำกัน จึงมี ISSN network เกิดขึ้น มีฐานข้อมูล ISSN เพื่อสมาชิกตรวจสอบได้
- 2.5 ประเทศไทย มีหน่วยงานดูแล ISSN คือ หอสมุดแห่งชาติ ซึ่งนอกจากจะทำหน้าที่เป็น ISSN Centre ในไทยแล้ว ยังเป็น ISSN Centre ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ISDS-SEA Regional Centre) มีหน้าที่ควบคุม และให้หมายเลข ISSN แก่อนุกรมสื่อต่างๆ ใน อินโดนีเซีย, มาเลเซีย, ฟิลิปปินส์, สิงคโปร์ และไทย ตามโครงการความร่วมมือในภูมิภาคสำหรับการจัดสร้างและบำรุงรักษาฐานข้อมูลระดับภูมิภาค ที่ประกอบด้วยข้อมูลจำเป็นในการแยกแยะสื่อในประเทศสมาชิก โดยจัดตั้ง ISDS-SEA ขึ้น ในปี พ.ศ. 2519

3. ประโยชน์ของการใช้รหัส ISSN

รหัส ISSN เป็นรหัสเอกลักษณ์ของอนุกรมสิ่งพิมพ์ เป็นมาตรฐานเดียวทั่วโลก เมื่อนำมาใช้เป็นรหัสสินค้า จะเป็นประโยชน์ต่อทุกๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสื่อสิ่งพิมพ์ ดังเช่น

- **สำนักพิมพ์** สามารถกำหนดเลขรหัส ISSN สำหรับแต่ละชื่อของวารสาร นิตยสาร สำนักพิมพ์ ไม่ให้ซ้ำซ้อนกันกับสำนักพิมพ์อื่น เพราะใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน ดังนั้น ด้วย ISSN จึงสามารถจำแนกชัดเจนว่าชื่อของสื่อสิ่งพิมพ์รายคาบ จะไม่ซ้ำกัน
- **ห้องสมุด** ซึ่งใช้ ISSN เป็นหลัก ก็ใช้ ISSN ในการ ตรวจสอบเช็คหนังสือ สั่งซื้อ บริหารการจัดเก็บ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- **สถาบันการศึกษา** สามารถทำการค้นหาในหัวข้องานวิจัยได้แม่นยำขึ้น ด้วยการใช้ ISSN แยกแยะไม่ให้ซ้ำหัวเรื่องกัน
- **ผู้จัดจำหน่าย** ใช้ ISSN ประกอบกับบาร์โค้ดในการ เช็คยอดสต็อก การจัดจำหน่าย จำนวนยอดขาย การกระจายสินค้าได้ถูกต้อง แม่นยำ รวดเร็ว
- **ร้านค้าปลีก** ใช้ ISSN ประกอบกับบาร์โค้ด และระบบคอมพิวเตอร์ใช้งานภายใน สามารถค้นหาหนังสือ ให้บริการลูกค้าได้ดีขึ้น ตรวจสอบยอดการขายได้รวดเร็ว แม่นยำ การรับสินค้าเข้าร้าน การคืนสินค้า ทำได้รวดเร็ว การสอบถามข้อมูลสินค้าต่างๆ อย่างดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อนำระบบคอมพิวเตอร์ และระบบบาร์โค้ด มาใช้ร่วมกับการให้รหัส ISSN จะสร้างระบบสารสนเทศที่ทันสมัยใน supply chain ได้ประโยชน์ในวงกว้างทั้งระบบ โดยมีประโยชน์ในการตรวจสอบยอดขาย ยอดรับคืน ยอดการพิมพ์ ยอดความเสียหาย และข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เป็นที่รับรู้ทั้งระบบ

4. โครงสร้างของระบบเลข ISSN

- 4.1 เลข ISSN จะประกอบด้วยตัวเลข 8 หลัก และจะต้องมีตัวอักษร ISSN นำหน้าทุกครั้งเมื่อมีการตีพิมพ์ เพื่อให้รู้วารหัสเหล่านี้เป็นเลขในระบบ ISSN
- 4.2 เลข 8 หลักนี้ แบ่งเป็น เลข 7 หลักแรก ที่เป็นตัวเลข ISSN แท้ๆ ส่วนหลักที่ 8 เป็นตัวเลขตรวจสอบ (check digit)
- 4.3 เลข ISSN ต้องเขียนเป็นรูปดังนี้
ISSN 1234-5678
คือต้องมีตัวอักษร ISSN เว้นวรรค 1 ครั้ง ตามด้วยตัวเลข 4 หลักแรก ตามด้วยเครื่องหมาย – แล้วจบด้วยตัวเลข 4 หลักท้าย
- 4.4 เลข ISSN จะไม่มีส่วนใดที่แปลความหมายได้ ทั้ง 7 หลักจะเป็นตัวเลขที่ให้มาโดยเรียงลำดับตามวิธีการในฐานข้อมูลที่ ISSN Centre ส่วนหลักที่ 8 เป็นเลขตรวจสอบ
- 4.5 การคำนวณเลขตรวจสอบของ ISSN ใช้หลักการของโมดูลัส 11 ซึ่งบางครั้งได้ตัวเลขผลการตรวจเป็น 10 จะใช้ตัวอักษร X ตัวใหญ่ แทนเลข 10 ดังนั้น เลขตรวจสอบ จึงมีได้ตั้งแต่ 0 ถึง 9 และอักษร X ตัวใหญ่
- 4.6 รายละเอียดตัวอย่าง การคำนวณเลขตรวจสอบ ด้วยวิธีโมดูลัส 11 ด้วยน้ำหนักตัวคูณ 8 ถึง 2 สำหรับหลักที่ 1 ถึง 7 ตามลำดับ ตัวอย่างเช่น **ISSN 0125-101 5**

1. นำเลข 7 หลักแรกมาตั้ง   0 1 2 5 1 0 1
2. ใช้ น.น. ตัวคูณ 8 ถึง 2   8 7 6 5 4 3 2
3. คูณแต่ละหลักกับ น.น.   0 7 12 25 4 0 2
4. บวกผลคูณเข้าด้วยกัน $0+7+12+25 +4 +0 +2 = 50$
5. หารด้วย 11   คือ $50 \div 11 = 4$ เศษ 6
6. ลบเศษที่เหลือจากเลข 11 คือ $11 - 6 = 5$
7. ได้ตัวเลขตรวจสอบ (หลักที่ 8) คือ เศษจากข้อ 6 คือ 5

หมายเหตุ - ถ้าเลขตรวจสอบที่คำนวณได้ เหลือเศษเป็น 10 ให้ใช้อักษร X ตัวใหญ่ เป็นเลขตรวจสอบ
 - เลขตรวจสอบจะเป็น 0 ถ้าขั้นตอนที่ 5 เหลือเศษ 0

5. ขอบเขตการใช้งาน ISSN

- 5.1 วัตถุประสงค์ของ ISSN คือ เป็นตัวเลขมาตรฐานสำหรับสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นอนุกรมต่อเนื่อง นิยามของสิ่งพิมพ์ที่ออกต่อเนื่อง ไม่ว่าจะ เป็นสื่อประเภทใด เพียงแต่ต้องมีตัวเลข หรือ วัน เดือน ปี กำหนดไว้ และตั้งใจจะออกเป็นอนุกรมโดยไม่สิ้นสุด
- 5.2 สิ่งตีพิมพ์ที่ได้รับเลข ISSN ได้แก่
  - หนังสือพิมพ์รายวัน
  - หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์
  - วารสาร นิตยสาร
  - รายงานประจำปี
  - หนังสือรุ่น หนังสือประจำปี
  - จดหมายข่าว
  - ไตเรคตอรี หนังสือรวบรวมชื่อบุคคล ที่อยู่และหน่วยงานต่าง ๆ
- 5.3 สิ่งไม่ตีพิมพ์ที่ได้รับเลข ISSN ได้แก่
  - ซีดี-รอม นิตยสาร ในรูปซีดี-รอม จะใช้ ISSN ต่างจากตัวนิตยสารที่เป็นกระดาษ
  - ไฟล์บนอินเทอร์เน็ต ที่มีเลขอนุกรม
  - อีเมลที่มีเลขอนุกรม
  - วารสารออนไลน์บนอินเทอร์เน็ต
  - ฟลอปปีดิสก์ที่เป็นวารสาร
- 5.4 สิ่งที่ไม่ได้เลข ISSN ได้แก่
  - หนังสือทั่วไปที่มีตัวเลข ISBN International Standard Book Number ให้อยู่แล้ว
  - ปฏิทิน
  - ไปสเตอร์
  - วารสารที่ไม่ได้มีการจัดจำหน่ายทั่วไป

หมายเหตุ การให้เลข ISSN ขึ้นกับการพิจารณาความเหมาะสมของ ISSN Center ของแต่ละประเทศด้วย เช่น ในอังกฤษ ไม่ยอมให้ ISSN แก่ weblog ซึ่งเป็น web page ของ web site บนอินเทอร์เน็ต ที่มีชื่อเรื่องและมีวันเดือนปีที่สร้างกำกับและออกอย่างต่อเนื่อง แต่ในแคนาดา และอเมริกา ยอมให้เลข ISSN ได้ บางประเทศไม่ให้ ISSN แก่หนังสือรุ่นของโรงเรียน แต่บางประเทศก็ให้ ISSN ได้ เป็นต้น

ISSN .....

**แบบกรอกข้อมูลขอใช้หมายเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร
(ISSN DATA)**

วันที่(Date).....

ชื่อวารสาร(Title).....

ชื่ออื่นๆ (Variant Title).....

ชื่อเดิมของวารสาร (ถ้ามี) (Former titles).....

วัตถุประสงค์ในการพิมพ์ (Aims and Scope).....

ปีที่เริ่มพิมพ์ (Start date).....

กำหนดออก (Frequency).....

ภาษาที่พิมพ์ (Language of publication).....

สำนักพิมพ์ (Publisher).....

ที่อยู่สำนักพิมพ์ (Address of publisher).....

โรงพิมพ์ (Printed office).....

ชื่อผู้ติดต่อ (Name).....

ที่อยู่ (Address).....

โทรศัพท์ (Telephone).....

โทรสาร (Facsimile).....

รายละเอียดอื่น ๆ (ถ้ามี) (Additional information).....

หมายเหตุ วารสารหรือสำเนาหน้าปกวารสารที่ขอใช้หมายเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร

ถ้าเปลี่ยนชื่อวารสาร โปรดขอ ISSN ใหม่

If the title is changed, please request the new ISSN

ศูนย์ข้อมูลวารสารระหว่างชาติแห่งประเทศไทย

โทรศัพท์ / โทรสาร 02-2817533

ISSN – NC THAILAND

Tel./ Fax. 02-2817533

issn_tha@emisc.moe.go.th

6. การขอเลข ISSN

- 6.1 สำนักพิมพ์ จะขอเลข ISSN ให้แก่สิ่งพิมพ์ของตนเองได้ โดยแจ้งความจำนงไปที่องค์กรที่ดูแลรหัส ISSN สำหรับประเทศของตน (ในประเทศไทย หอสมุดแห่งชาติ เป็นผู้ดูแลรหัส ISSN ของประเทศไทย)
- 6.2 หอสมุดแห่งชาติ ได้มอบหมายให้ศูนย์ข้อมูลวารสารระหว่างชาติแห่งประเทศไทย เป็นผู้ดำเนินการในการให้หมายเลขมาตรฐานสากลประจำวารสาร (ISSN) สำนักพิมพ์ที่จะขอเลข ISSN สามารถติดต่อได้ที่โทรศัพท์ / โทรสาร 02-281-7533 และอีเมลได้ที่ issn_tha@moe.go.th
- 6.3 ศูนย์ข้อมูลวารสารระหว่างชาติแห่งประเทศไทย จะมีแบบกรอกข้อมูลขอใช้หมายเลขมาตรฐานสากลประจำวารสารมาให้ผู้ที่จะขอเลข ISSN กรอก เพื่อดำเนินการพิจารณาให้เลข ISSN ดังแบบที่ได้แสดงในเอกสารชุดนี้

7. หลักการให้เลข ISSN

- 7.1 หลักการทั่วไป ต้องให้เลข ISSN ใหม่ เมื่อเปลี่ยนหัวข้อวารสารเท่านั้น การเปลี่ยนราคา เปลี่ยนสำนักพิมพ์ แม้แต่เปลี่ยน เนื้อหา รูปเล่ม แนววารสารไปเลย ก็ยังคงใช้ ISSN เดิมได้ เพราะ ISSN อิงกับชื่อ วารสาร เท่านั้น
- 7.2 วารสารรูปแบบสื่ออย่างอื่น ต้องให้เลข ISSN ใหม่ เช่น ออกเป็นสิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ ซีดี-รอม ฟลอปปีดิสก์ หรือ เป็นวารสารออนไลน์ ให้ใช้เลข ISSN ใหม่
- 7.3 วารสารต่างรูปแบบ ไม่ต้องให้ ISSN ใหม่ เช่น วารสารบน ซีดี-รอม เมื่อเปลี่ยนลักษณะไฟล์จาก PDF เป็น DOC หรือ TEXT ก็ยังใช้ ISSN เดิมได้ วารสารปกอ่อนเปลี่ยนเป็นปกแข็ง ISSN ก็ยังไม่เปลี่ยน
- 7.4 ทะเบียนเลข ISSN จะเก็บในฐานข้อมูล ดูแลโดย ISSN Center ที่ ปารีส ฝรั่งเศส และมีโครงข่าย ISSN ในอีกกว่า 70 ประเทศ รวมมีดูแล ISSN ของแต่ละประเทศ แต่ละภูมิภาค ฐานข้อมูลนี้ เรียกว่า ISSN register ทะเบียนฐานข้อมูลนี้มีเก็บในรูปแบบซีดี-รอม จะปรับปรุงทุก 3 เดือน และมีฐานข้อมูลออนไลน์ ปรับปรุงทุกๆ สัปดาห์ และยังมีในรูปแบบของม้วนเทปสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะทาง
- 7.5 เลข ISSN เมื่อกำหนดให้แล้ว แม้จะไม่มีวารสารพิมพ์ออกมา แต่ ISSN เลขนั้น ก็จะนำไปใช้กับวารสารอื่นไม่ได้ เลข ISSN สามารถยกเลิกได้ โดยจะมีผลในการค้นหาไม่พบในฐานข้อมูล แต่นำมาใช้กับวารสารอื่นๆ ไม่ได้
- 7.6 ถ้ามีการให้ ISSN กับหนังสือทั่วไป หรือสิ่งพิมพ์ที่แพร่หลายในวงแคบๆ ซึ่งไม่เหมาะสมกับการได้ ISSN หมายเลข ISSN นั้นๆ จะถูกทำให้เป็นโมฆะ แต่ยังคงค้นพบได้ในฐานข้อมูล เพียงแต่มีบันทึกแสดงให้ทราบว่าควรมียุติที่เหมาะสมกว่านี้ อย่างไรก็ตาม ISSN ที่โมฆะนี้ วารสารอื่นๆ ก็นำไปใช้ไม่ได้

8. สถิติของ ISSN

จาก web site ของ ISSN Centre มีตัวเลขสถิติที่น่าสนใจของ ISSN ถึง ปี ค.ศ. 2002 ดังตารางนี้

ปี 2002 มีรายชื่อทะเบียน ISSN	1,072,023	ราย
รายใหม่เฉพาะปี	34,867	ราย
ประเทศไทย	4,240	ราย
ภาษาไทย	3,516	ราย
ที่ยังดำเนินการอยู่	683,188	ราย
ที่โมฆะ, ยกเลิกต่าง ๆ	373,770	ราย

สถานะอื่นๆ ที่ไม่ทราบ	15,065	ราย
เป็นสิ่งพิมพ์	1,048,480	ราย
เป็นออนไลน์	17,394	ราย
เป็นซีดี-รวม	3,292	ราย

9. การพิมพ์เลข ISSN ลงบนสิ่งพิมพ์

9.1 เลข ISSN ควรถูกพิมพ์บนหน้าปกของวารสาร หนังสือพิมพ์ที่มุงขวาด้านบน

9.2 ตำแหน่งมุงขวาด้านล่าง ของปกวารสาร ก็เป็นที่ยอมรับได้ของเลข ISSN

9.3 ตำแหน่งมุงซ้ายล่าง ของปกวารสาร เป็นที่ไม่เหมาะสมกับการวางเลข ISSN

9.4 ตำแหน่งที่เหมาะสมในการพิมพ์ ISSN เรียงตามลำดับได้ ดังนี้คือ

- หน้าปก
- ปกหน้าใน
- หัวชื่อของวารสาร หนังสือพิมพ์
- หน้าที่แสดงลิขสิทธิ์ของสำนักพิมพ์
- ปกหลัง
- หน้าที่แสดงข้อมูลบรรณานุกรม
- หน้าที่มีบทความบรรณาธิการ

9.5 เลข ISSN ต้องพิมพ์ครบทั้งตัวอักษร จำนวนความห่าง เว้นวรรคดังนี้

ISSN 1234-5678

คือ ISSN เป็นตัวใหญ่

เว้นวรรค 1 ครั้ง

ตามด้วยตัวเลข 4 หลัก

ตามด้วย -

ตามด้วยตัวเลขอีก 4 หลัก

9.6 สำหรับสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น ซีดี-รวม ฟลอปปีดิสก์ ให้ ISSN ปรากฏบนหน้าแรกเมื่อเปิดใช้สื่อนั้น เช่น หน้าเมนู เป็นต้น หรือ ปรากฏภายนอกบนกล่องของซีดี-รวม ฟลอปปีดิสก์ ให้เห็นได้ชัดเจนก็ได้

10. ISSN กับ บาร์โค้ด

10.1 ISSN เป็นตัวเลขมาตรฐานที่กำหนดตามมาตรฐาน ISO 3297 เมื่อปี พ.ศ.2518 เพื่อเป็นการจำแนกสิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นรายคาบให้ชัดเจน ประกอบด้วย เลข 8 หลัก บาร์โค้ดเป็นรหัสแท่งกำหนดสำหรับสินค้าแต่ละอย่าง โดยมีผู้ควบคุมดูแลในประเทศไทย คือ สถาบันสัญญาบัตรแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย โทร. 0-2229-4255

10.2 ระบบบาร์โค้ด ที่ใช้งานกับเลข ISSN มี 2 ระบบ คือ

1. ระบบ EAN 13 เป็นระบบที่ใช้กับการจัดจำหน่ายในวงกว้างอย่างแพร่หลาย เป็นบาร์โค้ดของสถาบัน European Article Number ใช้ตัวเลข 13 หลัก บาร์โค้ด EAN 13 ใช้กันทั่วไปแพร่หลายมาก
2. ระบบ 128 โค้ด เป็นบาร์โค้ดกำหนดโดย SISAC (Serial Industry Systems Advisory Committees) สำหรับหนังสือวิชาการทางเทคนิค และทางวิทยาศาสตร์ มักใช้กันการรับสมัครสมาชิกวารสารนั้นๆ

เป็นบาร์โค้ดที่ใช้ฐานของ SICI โค้ด (Serial Item and Contribution Identifier) ตามมาตรฐาน ANSI / NISO Z39.56 – 199X เป็นหลัก

10.3 มีการเซ็นสัญญากันระหว่าง สถาบัน EAN ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงบรัสเซล ประเทศเบลเยียม กับสถาบัน ISSN International Center ซึ่งมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส เป็นข้อตกลงที่จะใช้ ISSN เป็นรหัสจำแนกวารสาร หนังสือพิมพ์ ที่จัดจำหน่ายในตลาดทั่วไป ดังเช่นบาร์โค้ด EAN 13 จึงยึดถือเป็นบาร์โค้ดหลักสำหรับวารสาร หนังสือพิมพ์ที่มีวางขายอยู่ทั่วไป

10.4 โครงสร้างของ EAN 13 ที่จะใช้กับ ISSN จะประกอบด้วยตัวเลข 13 หลัก

- 3 หลักแรก ใช้เลข 977 เป็นตัวเลขนำสำหรับวารสาร หนังสือพิมพ์
- หลักที่ 4 – 10 ใช้ตัวเลข 7 หลักแรกของ ISSN (เพราะ หลักที่ 8 ของ ISSN เป็นตัวเลขตรวจสอบ ไม่ใช่เลขมาตรฐานประจำของ ISSN แท้ๆ)
- หลักที่ 11 – 12 เรียกว่า price code (ที่หอสมุดแห่งชาติของอังกฤษใช้เรียกว่า Sequence Variant) ใช้กับวารสารเพื่อแสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงราคาขาย ถ้าเริ่มแรกมักใช้ 00 เมื่อปรับราคาครั้งต่อไปก็เปลี่ยนเป็น 01, 02 ไปทุกครั้งที่เปลี่ยนราคา ถ้าเป็นวารสารฉบับพิเศษที่ราคาปรับแก้ฉบับนั้น จะใช้รหัส 99, 98, 97 ไล่ลงมา
- หลักที่ 13 เป็นตัวเลขตรวจสอบ ใช้หลักการคำนวณดังนี้
 ขั้นที่ 1 นำตัวเลขหลักที่ 2 ถึง 12 มาตั้ง นำมาคิดเฉพาะหลักเลขคู่ ทำตัวเลขหลักคู่มารวมกันได้ ผลลัพธ์เก็บไว้
 ขั้นที่ 2 ทำผลลัพธ์ในขั้นที่ 1 มาคูณด้วย 3 เก็บผลลัพธ์ไว้
 ขั้นที่ 3 บวกตัวเลขหลักคี่ มาเก็บผลลัพธ์ไว้
 ขั้นที่ 4 นำผลลัพธ์ในขั้นที่ 2 มาบวกกับผลลัพธ์ในขั้นที่ 3 เป็นผลลัพธ์ขั้นที่ 4
 ขั้นที่ 5 นำผลลัพธ์ในข้อ 4 หักลบจากตัวเลขจำนวนที่มากกว่าเป็นตัวคูณเต็ม 10 ที่มากกว่าเกิดจากผลลัพธ์ที่ได้ ผลลบเป็นเลขตรวจสอบ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตำแหน่ง	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
EAN	9	7	7	0	1	2	5	1	0	1	0	0	
ขั้นที่ 1		7	+	0	+	2	+	1	+	1	+	0	= 11
ขั้นที่ 2						3	x	11					= 33
ขั้นที่ 3	9	+	7	+	1	+	5	+	0	+	0		= 22
ขั้นที่ 4						33	+	22					= 55
ขั้นที่ 5													ตัวเลขตรวจสอบ 60 – 55 = 5
ผลลัพธ์	9770125101005												

11. รหัสบาร์โค้ดย่อยระบุเล่มที่ของวารสาร (supplementary code)

11.1 เมื่อมีรหัสบาร์โค้ด EAN 13 สำหรับ ISSN แล้ว ร้านขายหนังสือก็สามารถระบุความแตกต่างของวารสาร หนังสือพิมพ์ต่างๆ ได้ แต่ยังไม่สามารถแยกว่าเป็นวารสารของเดือนไหน หนังสือพิมพ์วันใด เพราะ ISSN ไม่ได้ระบุฉบับที่ไว้ จึงต้องมีรหัสบาร์โค้ดเพิ่มเติมเพื่อระบุฉบับที่ ซึ่งในวงการวารสารจะใช้รหัสย่อย 2 หลัก เป็นตัวกำหนด

11.2 รหัสบาร์โค้ดย่อยนี้ สำหรับวารสาร และหนังสือพิมพ์ จะพิมพ์ต่อจากรหัสแห่งของ ISSN แต่จะสั้นน้อยกว่า และมีช่องว่างคั่นห่างจากรหัสบาร์โค้ด ISSN ดังรูปข้างล่างนี้

11.3 มาตรฐานขนาดของบาร์โค้ดสำหรับวารสาร เป็นดังนี้

โดยขนาดจะย่อจากขนาดที่กำหนดนี้ได้ไม่เกิน 20% และขยายได้ไม่เกิน 200% หรือขยายได้เป็น 2 เท่าตัว

11.4 หลักการระบุฉบับที่มีมาตรฐานต่างๆ ไป ดังนี้

- วารสารรายสัปดาห์ ใช้หมายเลข 01 - 52 (บางปีอาจถึง 53) ระบุฉบับที่ของวารสารนั้น โดยหมายเลขสัปดาห์ ให้ใช้สัปดาห์แบบ ISO (นับสัปดาห์แรกของปีเป็น 01 เมื่อมีวันที่ของปีใหม่ตั้งแต่ 4 วันขึ้นไปในสัปดาห์นั้น โดยเริ่มนับจากวันจันทร์เป็นวันเริ่มสัปดาห์ ดังนั้น สัปดาห์ ISO ของปี 2547 สัปดาห์ที่ 1 จะประกอบด้วย วันจันทร์ที่ 29 ธ.ค. 2546 ถึงวันอาทิตย์ที่ 4 ม.ค. 2547
- วารสารรายบ้กษั ราย 3 สัปดาห์ ราย 4 สัปดาห์ ใช้หมายเลขสัปดาห์ที่ออกวารสารนั้นเช่นเดียวกับรายสัปดาห์ (ข้อเสนอแนะ ให้ใช้เรียง 01 - 24 สำหรับรายบ้กษั และเสนอให้ใช้เลขเรียง 01, 02, ... สำหรับราย 3 สัปดาห์ และราย 4 สัปดาห์ เพื่อให้ฉบับเรียงกัน ซึ่งสามารถกำหนดได้เอง)
- วารสารรายเดือน ใช้เลขฉบับ 01 -12 โดยมกราคม เป็น 01
- วารสารรายเดือนฉบับพิเศษ – วารสารที่ออกเป็นรายเดือนแล้วมีฉบับพิเศษเพิ่มขึ้นมาระหว่างปี ให้ +20 จากเลขที่ของเดือนนั้น แสดงว่าเป็นฉบับพิเศษ เช่น ฉบับพิเศษออกเดือนมิถุนายน เลขที่รหัสย่อยจะเป็น 26 เป็นต้น

- วารสารราย 2 เดือน ใช้เลขที่ของเดือนแรกที่ควมเดือนเป็นหลัก เช่น ประจำ มี.ค./ เม.ย. รหัสเลขที่เล่มจะเป็น 03
- วารสารที่กำหนดออกยากจะระบุ ใช้หลักการไล่เรียงเลขที่ 01, 02 ไปเรื่อยๆ ได้สำหรับปีปฏิทินเดียวกัน (ใช้ได้ 01 - 99)
- หนังสือพิมพ์ ต้องใช้รหัสย่อย 2 หลัก เป็นการระบุสัปดาห์ (01 - 52 หรือ 53 แล้วแต่ปี) นอกจากนั้นให้ใช้เลขหลักที่ 12 (หลักท้ายของ price code ก่อนหน้าตัวเลขตรวจสอบ) กำหนดวันของสัปดาห์โดย 01 เป็นวันจันทร์ 02 เป็นวันอังคาร ไล่ไปถึง 07 เป็นวันอาทิตย์
- วารสารรายปี เลขหลักแรกเป็นเลขหน่วยสุดท้ายของปี เลขหลักที่ 2 เป็นเลข 5 เสมอ
- วารสารราย 4 เดือน ใช้เลขประจำเดือนแรกของช่วงเวลา (01 - 12)
- วารสารรายฤดู หลักแรก เป็นเลขหน่วยสุดท้ายของปี
หลักที่ 2 เป็นฤดู คือ 1 = ฤดูร้อน , 2 = ฤดูใบไม้ร่วง , 3 = ฤดูหนาว , 4 = ฤดูใบไม้ผลิ
- ราย 6 เดือน หลักแรก เป็นเลขหน่วยสุดท้ายของปี
หลักที่ 2 เป็นเลขประจำฤดูแรกของช่วงเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. วารสารรายบ้กษ น่าจะใช้เลข 01 - 24 เรียงกัน จะจำแนกง่ายกว่า
2. วารสารราย 3 สัปดาห์ ราย 4 สัปดาห์ ก็น่าจะใช้เลข 01, 02 เรียงลำดับ จะจำแนกได้สะดวกกว่า
3. วารสารรายฤดู และราย 6 เดือน ไม่เหมาะกับการนับฤดูตามมาตรฐาน เพราะประเทศไทยไม่มีฤดูใบไม้ผลิ ฤดูใบไม้ร่วง เสนอให้ใช้หลักการตีเป็นหน่วยสุดท้ายของปี และหลักที่ 2 ให้เรียงลำดับ 01, 02 ตามกำหนดออก
4. สำหรับโปรแกรมที่สร้างบาร์โค้ด ISSN มีที่ให้ทดลองดาวน์โหลดมาใช้ได้หลายตัว ยกตัวอย่างเช่น
โปรแกรม Q-Barcode version 1.0 ดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.qwe.net/qbarcode>
โปรแกรม B-Coder Professional 4.0 ดาวน์โหลดได้ที่ <http://www.taltech.com>

.....